

دوره هفتم تقویمه

جلسه ۱۵۰

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبلی از دستور)

پنج شنبه ۳ مهر ماه ۱۳۰۹ - ۲ جمادی اولی ۱۳۴۹

قیمت اشتراك سالانه ۱۰۰ تومان
 خارجه ۱۳۰ تومان
 نك شماره: پكتران
 مطبعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه سوم مهر ماه ۱۳۰۹ هـ ق (۲ جادی الاولی ۱۳۴۹)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) تصویب دو فقره مرخصی
- ۳) بقیه شور لایحه تکبیل امتیاز تلفن
- ۴) طرح و تصویب لایحه بر قراری شهریه ورثه عنایت الله خان
- ۵) شور ثانی لایحه تاسیس اطفاهای تجارت
- ۶) موافق و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت ونیم قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس روز پنجشنبه دوم مهر ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

رئیس - آقای ضیاء
 ضیاء - گویابنده را غایب بی اجازه نوشته اند بطوریکه
 مقام ریاست متذکر هستند بنده اجازه خواستم و موافقت
 فرمودید که با اجازه نوشته شوم و در اینجا بدون اجازه
 نوشته شده خوبست اصلاح شود
 رئیس - سؤال میکنم اصلاح میشود . در صورت
 مجلس نظری نیست . (گفتند خیر) صورت مجلس تصویب شد
 [۲ - تصویب دو فقره مرخصی]
 رئیس - دو فقره خبر از کیسیون عرایض و مرخصی
 رسیده است قرائت میشود:
 خبر مرخصی آقای رهبری
 نماینده محترم آقای رهبری تقاضای چهل روز مرخصی

این مذاکرات مشروح یکصد و پنجاهمین جلسه از دوره هفتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)
 دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین که ضمن صورت مجلس خوانده شده است غائبین با اجازه - آقایان - جدیری - دکتر طاهری
 افسر - بوشهری - چشبدی - مفتی - شهداد - عدل - آصف - اعظم - فرشی - مساح فاضلی - فتوحی - لرستانی - رحیم زاده
 صادقی - اسکندری - اورنگ - بروچردی - امیر حسین خان - حاج فلاحتی - ملک - نجومی - عباس میرزا - یور محسن -
 امیر عسری - پالیزی - ملک مدنی - درباری - حکمت - تبهورتش
 غائبین بی اجازه آقایان - امیر ابراهیمی - میرزا حسنخان وثوق - مسعود محمد ولی میرزا - بیات ماکو - حاج رحیم آقا
 میرزا ابوالفضل - مقدم - آقا رضا مهدوی - حاج حسین آقا مهدوی - شبخلی مدرس - حاج حسن آقا ملک - ناصری -
 دیر آمدگان با اجازه - آقایان - مرات اسفندیاری - امیر تبهور .

از تاریخ حرکت نموده و سی تومان از حقوق اینمندی را اختصاص بمریضخانه حضرت عبدالمعظم داده اند کمیسیون با تقاضای ایشان موافق و اینک خبر آن را تقدیم میدارد

رئیس - مخالتی ندارد؟ (خیر) موافقین با مرخصی آقای رهبری قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. خبر دیگر

خبر مرخصی آقای مقدم

نمانده محترم آقای اسکندر خان مقدم تقاضای چهل روز تمدید مرخصی نموده اند و یکصد تومان از حقوق این مدت را هم اختصاص بمریضخانه حضرت عبدالمعظم داده اند کمیسیون با تقاضای ایشان موافق و اینک خبر آن را تقدیم میدارد

رئیس - آقای زوار

زوار - موافقم

رئیس - آقای ملک

ملک مدنی - موافقم

رئیس - رأی میگیریم بمفاد رابرت کمیسیون آقایان موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

[۳ - بقیه شور لایحه تکمیل امتیاز تلفن]

رئیس - خبر کمیسیون پست و تلگراف راجع بقرار داد شرکت تلفن از ماده شش مطرح است

ماده ۶ - شرکت تلفن مکلف است که تدابیر لازمه را اتخاذ کند که تشخیص عواید و مخارج آن امکان پذیر باشد و دولت حق دارد در تمام عوائد و مخارج شرکت از روی دفاتر و اسناد شرکت رسیدگی و تفقیص نماید و برای این مقصود دولت میتواند تمام دفاتر و اسناد محاسبانی شرکت را تحت تفقیص قرار دهد و شرکت و مستأجرین آن مکلف میباشدند که تمام اسناد و مدارکی را که برای روشن کردن عوائد و مخارج شرکت لازم است در دسترس دولت بگذارند و همچنین شرکت تعهد مینماید که مقررات راجع بعدم انتشار و مخابره اخباریکه مخابره

عقیده ام این است که از و همچنین به بعد ماده علیحده شود دو تا پیشنهاد کردم و تقدیم میکنم.

مخبر - راجع بقسمت تدابیر لازمه که فرمودید نمیتوان است آن لغت را عوض کرد و دفاتر مرتب نوشت و این اصلاح عبارتی است چیز مهمی نیست و ممکن است پیشنهاد بفرمائید راجع بقسمتهای دیگر هم چون فرمودید دو فقره پیشنهاد در این زمینه داده البته آن پیشنهادها میآید بکمیسیون و اصلاح میشود

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - عرض میکنم چون مطالب گفته شده تکرار نمیکند فقط بنده خواستم بفهمم آن چیزهایی که نیابتی منتشر شود بایستی یک عبارتی بیآوریم که از نقطه نظر عمل شرکت بتواند انجام دهد از یکطرف مامیکوئیم مخابرات تلفن روی کاغذ نباید باشد البته آن کسیکه میخواهد صحبت با طرفش بدارد گوشی را دست میگیرد و با طرف صحبت میکند اگر چنانچه یک چیزهایی که انتشارش جایز نباشد بخواهد صحبت کند در همان ساعت شرکت باید راه دهانش را بگیرد بنده نمیدانم از نقطه نظر عمل این چطور انجام میگردد میگویند اگر بر خلاف مقررات قانون آن مخابره کننده یک چیزهایی را که نباید منتشر کند منتشر کرد شرکت باید مجازات شود یا آن کسی که منتشر کرده است البته هر کس که میآید صحبت کند باید بدو بگویند که این مسائل را تو نیابتی صحبت بداری شاید صحبت داشت اگر چنانچه صحبت داشت باید گرفتار و مجازاتش کرد باید یک کاری کرد که شرکت همیشه بحال تزلزل و تردید نباشد و از خودش غیر مامون نباشد که هر ساعت متزلزل و متلاشی شود

مخبر - آقا سؤال و جواب فرمایند ایشان را خودشان فرمودند برای اینکه میفرمایند برای جلوگیری چکار باید کرد شرکت باید مرتکب آن کار نشود یا آن کسی که حرف میزند البته آن کسی که مخابره میکند وقتی بهش اخطار کردند دیگر نمیکند و آنکھی حالا این موضوع مطرح نیست حالا موضوع در مرتب کردن دفاتر و رسیدگی و

مقرراتی است راجع بمخابرات که اینهم در ضمن نظامنامه که بتصویب دولت خواهد رسید مقرراتی معین خواهد کرد البته در انموقع رعایت نظر حضرتعالی هم خواهد شد.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده عرضی نداشتم فقط منظورم این بود که یک نوعی شود که اسباب زحمت کپانی فراهم نشود.

رئیس - آقای ملک

ملک مدنی - بعقیده بنده یک قسمت از این ماده را آقای مخبر خوب دفاع نکردند بهترین ماده این لایحه همین ماده است در صورتیکه در سایر مواد اعتراضات آقایان وارد است ولی در این ماده وارد نیست آقای کازرونی میفرمایند کسیکه میرود پای تلفن دست میگذارد جلوی دهانش که حرف نزنند این برای این است که آن تلفونچی که آنجا نشسته است مطلع شود که چه اشخاصی وقتی پای تلفن میروند چه صحبت هائی میکنند آن کسی که رئیس مرکز است گوشی دستش است بالاخره اینجا یک اختیاری است بدولت داده میشود برای یک مواقعی بالاخره یک وقتی اشخاصی خواستند مخابراتی کنند که از نقطه نظر دولت مقتضی نیست و بهترین مواد این لایحه همین است و تضییقی هم بر این شرکت نشده است زیرا این شرکت ایرانی است و دولت هم البته علاقه مند بسعادت این شرکت است و این قید برای این است که اگر یک موقعی تصادف کرد که یک اشخاصی یک تبلیغاتی بخواهند بکنند و یا اینکه نظریات سوئی داشته باشند از آنها جلوگیری بشود و بنظر بنده این ماده بسیار ماده خوبی است و نباید تغییرش داد.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهادها قرائت میشود

پیشنهاد آقای یاسائی

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی - بنده پیشنهاد میکنم ماده ششم بدوماده تقسیم شود باین ترتیب که از و همچنین الخ ماده دیگر شود

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم در ماده ششم از کلمه و همچنین الخ ماده علیحده شود

پیشنهاد دیگر آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم ماده ششم این نوع اصلاح شود.

ماده ششم - مفتشین وزارت پست و تلگراف حق دارند در هر موقعی بدفاتر و اسناد محاسباتی شرکت رسیدگی نمایند شرکت مکلف است دفاتر و اسناد خود را در دسترس مفتشین قرار دهد.

پیشنهاد آقای اعتبار

ماده ۶ را بطریق ذیل اصلاح و پیشنهاد میکنم

ماده ۶ شرکت کل تلفن باید برای محاسبات خود دارای دفاتر قانونی منظمی باشد که تعیین جمع و خرج سالیانه و میزان عایدات دولت بوسیله آنها بسهولت میسر شود

پیشنهاد آقای ونوق

مقام عالی ریاست مجلس مقدس شورای ملی - در ماده شش بنده پیشنهاد میکنم از بعد از جمله در دسترس دولت ماده را ختم و قسمت آخر ماده را جداگانه تنظیم شود.

رئیس - ماده هفت قرائت میشود

ماده ۷ اختلافات حاصله فیما بین بحکمیت یککنفر مرضی الطرفین رجوع خواهد شد یا بحکمیت سه نفر که از هر طرف یککنفر و یککنفر هم حکم ثالث که با تراضی معین میشود در صورت عدم توافق در انتخاب حکم ثالث دیوان عالی تمیز در هیئت عمومی خود سه نفر را برای مخفی انتخاب کرده یککنفر از آنها را بقرعه برای حکمیت مشترک انتخاب مینماید

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - در اینجا طریق انتخاب و رجوع کردن آن بحکمیت چون اصل حکمیت يك موضوعی است که بنده خیلی معتقد بآن هستم خیلی خوبست ولی

در قوانین ما نسبت بر رجوع کردن بحکمیت مختلف است يك جا هست که اگر اختلاف در مواد شد در اختلاف کردن طرفین صاحب شرکت با مفتشین و مامورین وزارت پست و تلگراف در فهم مواد اختلاف کردند رجوع کنند به حکم حالا بنده میخواستم بفهمم که این اختلاف اعم است از اینکه راجع بفهم مواد قانون باشد یا مسائل دیگر چون بنده نفهمیدم که آیا نظر عمومی است و در کلیه اختلافات حاصله است چه اختلاف در حساب باشد یا اختلافات دیگر مثلاً شرکت بیاید اختلاف پیدا کند که مطابق با این دفاتر و اسنادی که من دارم امسال حاصل عوائد خالص من این است مفتشین میگویند بجهت راپرتهائی که بما رسیده است منافع بیشتر از اینهاست اینجا اختلاف در مواد امتیاز نامه نیست اختلاف در مسئله دیگر است اینجا مثلاً مطابق قانون عمومی باید رجوع بعدلیه کرد و مرجع را حکم قرار داد در اینجا خوبست آقای مخبر توضیح بدهند که نظر کلیه اختلافات است یا اختلافات حاصله در فهم مواد است اگر اختلاف در مواد باشد رجوع بحکم شود بنده هم موافقم

مخبر - مقصود از اختلاف اختلافاتی است که در تغییر کلیه مواد این امتیاز بین شرکت و دولت فراهم شود

رئیس - ماده هشتم قرائت میشود:

ماده هشتم - این قرارداد ده روز بعد از تصویب بموقع اجرا گذارده میشود و مأمور اجرای آن وزارت پست و تلگراف است

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - جمله های اول این ماده بنظر زائد است اولاً این قرارداد نیست و اینکه مجلس تصویب میکنند قانون است دیگر اینکه ده روز بعد از تصویب اجرا میشود معنی ندارد این امتیاز بموقع اجرا گذارده شده است و عمل بآن هم شده است دیگر سابق و لاحق ندارد فقط این را اینجا باید بنویسند وزارت پست و تلگراف مأمور اجرای این قانون است.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - متأسفانه بنده با فرمایش آقای فهیمی مخالفم برای خاطر اینکه امتیاز و عمل يك ترتیبیاتی بوده است مابین دولت و شرکت بنابر اطلاعاتی که آقای وزیر پست و تلگراف فرمودند يك قراردادی است فیما بین ما و شرکت واقع شده است این قرارداد جدید دارای يك ترتیبیاتی است یعنی مفتش برود رسیدگی کند پول را چه جور بگیرد اینها يك امور جدیدی است و الا شرکت ۲۵ ۲۶ سال است تاسیس شده است و در جریان است و يك عملیاتی شده است آن حقوقی که برای دولت قرار داده شده و آن اقداماتی که دولت باید بکند بعد از تصویب این قانون است بنا بر این میگویند این قرار دادی که بین شرکت و دولت واقع شده است بعد از ده روز باید اجرا شود یعنی مفتش بعد از ده روز بتواند رسیدگی کند حقوق دولت بعد از ده روز معین میشود نه اینکه از اول معین شود بنده عقیده ام این است که این ماده خوبست و عیبی ندارد مخبر - این نظر مانعی نخواهد داشت پیشنهادی که آقا داده اند میباید بکمسیون و در آنجا مطرح میشود شاید يك ترتیب دیگری درش داده شود

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - فرمایش آقای آقا سید یعقوب نسبت به بعضی مواد همانطور است که میفرمایند ولی نسبت بباره مواد دیگرش اینطور نیست همینطور که آقای فهیمی اظهار کردند بسیاری از این مواد که مخصوصاً فصول این مواد باشد در جریان است و بعد از ده روز معنی ندارد که در موقع اجرا گذارده شود پس بنا بر این همانطور که آقای فهیمی اظهار فرمودند گمان میکنم بطور کلی ذکر کردن که بعد از ده روز بموقع اجرا گذارده میشود مورد ندارد فقط بایستی گفته شود که وزارت پست و تلگراف مأمور اجرای این قانون است:

رئیس - پیشنهاد آقای فهیمی قرائت میشود

بنده پیشنهاد میکنم ماده هشت بطریق ذیل نوشته شود

ماده ۸ - وزارت پست و تلگراف مأمور اجرای این قانون است.

رئیس - رای میگیریم بورود در شور ثانی آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد [۴ - طرح و تصویب لایحه برقراری شهریه ورثه عنایت الله خان]

رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع بشهریه عنایت الله خان قرائت میشود:

خبر کمیسیون

لایحه نمره ۱۴۷۰۷ دولت راجع به برقراری مبلغی شهریه در باره ورثه مرحوم مودت مستخدم سابق مالیه در کمیسیون مطرح گردیده بایشتهاد دولت موافقت نموده اینک ماده واحده ذیل را برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم مینماید:

ماده واحده

وزارت مالیه مجاز است ماهی ده تومان (۱۰۰ قران) شهریه بشرح ذیل از محل اعتبار شهریه و مستمریات قدسیه خانم عیال تازمان ازدواج

۲۵ قران
عطاء الله خان ولد تا آخر سن ۲۱ سالگی ۲۵
هوشنگ خان ولد " " " " " " ۲۵
سیروس خان ولد " " " " " " ۲۵

در باره یککنفر عیال سه نفر اولاد مرحوم میرزا عنایت الله خان مودت از ابتدای سال ۱۳۰۹ بپردازد.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - هر چند این مبلغ قابل مذاکره نیست ماهی ده تومان چیزی نیست که اصلاً در نفی و اثباتش صحبت شود. مخصوص برای چهار نفر اشخاص فقیری بضاعت بنده خیلی خوشوقتیم که دولت راجع با افراد و مستخدمین این جور دقت نظر دارد که مستخدمین در زحمت نباشند اما چیزی که هست اساس فکرش راجع باین جزئیات است و باید يك فکر کلی اساسی بکند که تمام افراد ملت راحت باشند و مکرر عرض کرده ام درصدد استخراج

معادن ایجاد کارخانجات اگر میشد همین ها را نمکن بود
 ببرند آنجا مشغول کار شوند: تا این قبیل کارها
 نشود تا استخراج معادن نشود تا مشغول بک کاری
 نشوند که بر صادرات افزوده شود تا فلاحت درست نشود
 هرچه دولت با افراد بخواند همراهی کند نتیجه صحیح
 پیدا نمیشود. بنده این عرض را میکنم همچنانکه این
 جزئیات مد نظر دولت است این چیزها هم بیشتر تذکر
 داده شود که همیشه همش را در این صرف بکنند که
 استخراج معادن ایجاد کارخانه و ترویج فلاحت بکنند
 و الا نتیجه ندارد هزار نفر را باین طریق سیر کردند مابقی
 مردم پریشان و گرسنه اند صد هزار نفر را سیر کردند
 مابقی گرسنه اند باید فکر عمومی کرد و الا این جزئیات
 هیچ نتیجه ندارد.

رئیس - آقای یاسانی

یاسانی - فرمایشات آقای فیروز آبادی هیچ ارتباطی
 با این لایحه نداشت مسئله کارخانجات و استخراج معادن
 و کلیات مسائل اقتصادی ربطی با شهریه ده تومانی این
 مستخدم ندارد. عرض میشود مستخدمی بوده است در
 سر خدمت بواسطه آفتی تلف شده است در اینجا دولت
 ناگزیر است برای تشویق سایر مستخدمین و اشخاصیکه
 در راه خدمت صادقانه بک مصیبتی برشان وارد میشود
 مساعدتی بکنند این بک اصلی است و در همه جای دنیا هم
 رعایت میشود این دیگر مخالفت ندارد اگر مقصود
 چنانچه عالی این است که دولت بک کارخانه درست کند
 خوب بک کارخانه هم که تاسیس نمود اگر بک
 مستخدمی از طرف دولت در آن کارخانه مبتلا بیک مصیبتی
 شد باز هم بک همچو لایحه باید بیاید بمجلس اگر
 در معدنی که دولت استخراج میکند بک مستخدمی بلائی
 سرش آمد باید برای ورئه اش بک همچو کاری بکنید
 دیگر اینها مخالفت ندارد

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
 رئیس - پیشنهاد آقای فهیمی:

بنده پیشنهاد میکنم ماده واحده بطریق ذیل نوشته شد
 ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است ماهی ده تومان
 از ابتدای سال ۱۳۰۹ در حق بکنفر عیال و سه نفر اولاد
 مرحوم میرزا عنایت الله خان مودت بالسویه بارعایت ماده ۴۹
 قانون استخدام کشوری بپردازد
 رئیس - بفرمائید
 فهیمی - نکته را که بنده متذکر شدم رعایت ماده
 ۴۹ قانون استخدام است چون در قانون استخدام وظیفه
 را بوراث مستخدمین میدهند قید شده است هر بک از
 اولاد ذکور که بسن بیست و یکسال برسد یا اثاث که
 شوهر اختیار کند سهم او بسایرین افزوده میشود تا
 آخر مدت زیرا دولت این وظیفه را میدهد از برای
 اعاشه بک عائله اگر بنا باشد برای از بین رفتن هر بک از
 بک قسمت از این پول از بین برود البته آن باقیمانده از
 بین خواهند رفت اینست که بنده پیشنهاد کردم بارعایت
 ماده ۴۹ قانون برای اینکه هر بک از آنها که به سن
 ۲۱ سال رسیدند یا شوهر کردند این سهم از بین نرود
 خیال باقیمانده آن خانواده لا اقل راحت باشد.

رئیس - نظر آقای مخبر؟

مخبر - بنده مخالفتی ندارم موافقم ولی آقای وزیر
 مالیه موافقت بکنند کمیسیون هم گمان نمیکنم مخالفتی
 داشته باشد.

وزیر مالیه - بنده هم موافقم.

رئیس - رای میکنیم بماده واحده بوضعی که
 قرائت شد بارعایت پیشنهاد آقای فهیمی که آقای مخبر
 و آقای وزیر مالیه قبول کردند موافقین ورقه سفید
 خواهند داد

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده شصت و پنج
 ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر ۷۷ با کثرت ۶۵ رای تصویب شد
 ۵ - شور ثانی لایحه تاسیس اطاقهای تجارت]
 رئیس - خبر شور ثانوی وظایف اطاقهای تجارت
 رسیده است قرائت میشود:

خبر کمیسیون

کمیسیون اقتصاد ملی لایحه نمره ۳۹۵۳ دولت را برای
 شور ثانی تحت شور و مذاقه قرار داده و با در نظر گرفتن
 پیشنهادات آقایان نمایندگان ضمن شور اول لایحه
 مزبور را تنظیم و اینک برای تصویب تقدیم مجلس شورای
 ملی میباشد

رئیس - ماده اول قرائت میشود:

ماده ۱ - تاسیس اطاقهای تجارت در مراکز تجارنی
 مهم مملکت بر حسب تقاضای تجار محل و پیشنهاد وزارت
 اقتصاد ملی بتصویب دولت واقع میشود

رئیس - مخالفی نیست

جمعی از نمایندگان - خیر

رئیس - موافقین با ماده اول قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود

ماده ۲ - عده اعضای اطاق تجارت به تعیین وزارت
 اقتصاد ملی بر حسب اهمیت هر محل از شش تا پانزده نفر است
 رئیس - مخالفی نیست. رای میکنیم بماده دوم موافقین
 با ماده دوم قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم خوانده میشود

ماده ۳ - عضویت اطاق تجارت اقتضاری است
 رئیس - موافقین با ماده سوم قیام فرمایند

(غالب نمایندگان قیام نمودند)
 رئیس - تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود
 ماده ۴ - مدت عضویت اعضا اطاق تجارت سه سال
 است و هر سال بک نلک اعضا تجدید میشود در بدو تاسیس
 اطاق تجارت اعضا بیکه در آخر سال اول و سال دوم
 باید خارج شوند بجمک قرعه تعیین خواهند شد
 رئیس - موافقین با ماده چهارم قیام فرمایند
 (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود
 ماده ۵ - انتخابات اعضا اطاق تجارت اعم از اینکه
 کلاً واقع شود یا بعضاً دو درجه است بترتیبی که در
 مواد آتی مقرر میگردد

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده عقیده ام این است که عده
 اینها را بهمان عده لازم قرار بدهند و انتخابات بک درجه
 باشد هم بجهت دولت آسان تر است و هم مردم با میل
 اقدام باین کار میکنند و هم موافق با میل مردم است
 اما انتخابات که دو درجه شد مردم دل سرد میشوند و
 غالباً بر خلاف میل مردم و میل خود شان این مطلب
 واقع میشود. باین ملاحظه بنده عقیده ام این است که
 انتخابات همان بک درجه باشد بهتر است میفرمایند مردم
 اطلاع ندارند!! چرا کاملاً خود شان اطلاع دارند و
 میدانند که چه شخصی را انتخاب کنند و بصیرت و
 اطلاعاتشان بیشتر از دیگران است گمان میکنم خود تجار
 هم بصیرتشان بحال مهربگر زیاده از دولت باشد و اشخاصی
 را اگر خود تجار معین کنند بهتر معین میکنند تا اینکه
 دولت بکده را از بین تجار معین کند بنده باین ملاحظه

اسامی رأی دهندگان - آقایان محمد علی میرزا دولتشاهی - قاضی نوری - قوام - مصدق جهانشاهی - اعتبار - لاریجانی
 آقا زاده سبزواری - ساکنیان - میرزا بانس - ارکانی - آشتیانی - خواجهوی - الفت - فراگوزلو - امیر دولتشاهی - طباطبائی دیا
 موفر - بنکدار - کبای نوری - کازرونی - فهیمی - حکمت - مولوی - وهاب زاده - جلانی - محمد آخوند - ایزدی - نجومی -
 سید کاظم یزدی - دبستانی - مؤید احمدی - بزک نیا - زوار - فرمند - نوبخت - ذوالقدر - طباطبائی وکیلای - دکتر لقمان -
 عامری - ظفری - دهری - فولادوند - امیر تیمور - مجد ضیائی - کبچرو شاهرخ - اقبال - ملک زاده - یاسانی - کفائی -
 اقا حسین آقایان آیه الله زاده شبرازی - مسعودی - بات - همراز - دربانی - دکتر عظیمیا - ضیاء - عبدالحسینخان دیا - هزار جریسی -
 حاجی سید محمود - وثوق - احتشام زاده - طالش خان - ملک مدنی - طهرانی

عقیده ام این است که انتخابات اطاق تجارت بکدرجه و مستقیم باشد
اعتبار (خبر کمیسیون) - با تصدیق باینکه تشکیل اطاق تجارت از نقطه نظر دولت تماسی با هم دارند و ممکن است از نقطه نظر کمک و استعانتی که در يك قسمتهائی از دولت میخواهند برای ترویج تجارت و اصلاح وضعیت تجارت دولت معتقد است همانطوریکه در نظر دارد بکمره را از بنجار در نظر بگیرد و اشخاصی را که برای مقصود خودش مفید میدانند انتخاب نماید و بنظر بنده این منظور را نمیشود با این فکر جنابعالی تطبیق کرد.

رئیس - موافقت با ماده پنج قیام فرماید
(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۶ خوانده میشود:

ماده ۶ - تجاریکه بر حسب مقررات ماده ۹ حق انتخاب دارند معادل سه برابر عده لازمه از بین تجاریکه موافق ماده ۱۰ واجد شرایط انتخاب شدن میباشد بهرأی مخفی جمعی به اکثریت نسبی انتخاب مینمایند دولت از بین منتخبین اعضاء اطاق تجارت را تعیین خواهد نمود تعیین اشخاصی که بیش از سه عشر از عده آراء حداکثر را حائز باشند بدارندگان کمتر از سه عشر مقدم خواهند بود مخبر - اجازه میفرمائید. در بادی امر نظر کمیسیون این بود که يك قسمتی را منظور بدارد و دولت را مقید کند که اشخاصی که آراء سه عشر داشته باشند بر دیگران مقدم باشند با توضیحاتی که اخیراً دولت داد کمیسیون موافقت کرد با نظر دولت که انتخابات بهمان ترتیب دو درجه باشد و آن قید را بردارند لهذا استدعا میکنم که از تعیین اشخاص الی آخر آن قسمت را حذف بفرمایند

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - اینجا اگر موضوع بهمان سهل و سادگی و با آن توضیحی که در جواب آقای فیروز آبادی دادید بود بنده عرضی نمیکردم ولی چون يك توضیحی

دادید در این توضیح شما ناچار شدم عراضی بکنم: اطاق تجارت دو جنبه دارد يك جنبه اقتصادی دارد يك جنبه توجه بدولت ما باید رعایت هر دو جنبه را بکنیم (طاوع - صحیح است) مسأله در اینجا بنده نهایت اطمینان را دارم هر دولتی که تشکیل میشود چه توجه دارند به اقتصاد بعلم اینکه امروز سیاست روی اقتصاد است اما شما می آئید تمام اعضاء اطاق تجارت را با نظر دولت معین میکنید پس هیئت دولت میخواهند معین کنند باید يك کاری کنید که حق آنها هم محفوظ باشد. آقای فیروز آبادی می فرمایند يك درجه باشد بنده هم عرض میکنم يك درجه بکنید و هر شرطی که در منتخب و منتخب میخواهید در این جا معین کنید بعد از آن که يك شرایطی که محدود کننده باشد در منتخب و منتخب معین کردید و بعد از آنکه استخراج گردید آنها بروند بنشینند دیگر آمدن يك اشخاصی در تحت نظر دولت معین کردن معنی ندارد بنده این را بهتر میدانم تا این که بگویم انتخاب کردیم دولت وزارت اقتصاد ملی کاملاً اطلاع دارد اشخاص لایق اشخاص متقی و پرهیز کاری را در مملکت می شناسد بگوید اطاق تجارت تشکیل می شود از دوازده نفر در طهران شش نفر در رشت هفت نفر در شیراز دیگر این تعارف کردن با آنها لزومی ندارد دیگر این تعارف است و اگر این کار را بکنیم خیلی بهتر است برای اینکه دولت در نهایت دقت این را تحت نظر خودش میگیرد وزارت اقتصاد با کمال دقت تحت نظر خودش میگیرد و وزارت اقتصاد با کمال دقت تحت نظر خودش کرد اطاق تجارت است هم دولت مطمئن است و چون انتخاب خودش است هم مجلس مطمئن است چون دولت مسئول است. اما اینکه معین کردید کی مسئول است؟ دولت مسئول است؟ دولت میگوید خودشان انتخاب کردند آنها مسئولند؟ آنها میگویند ما انتخاب نکردیم دولت تعیین کرد. بنده عقیده ام این است که اگر حقیقتاً کار عملی باشد همینطور که ما میخواهیم مثل برق کار کنیم و عملی باشد بایستی دولت معین کند در هر جا چهار نفر ده نفر معین کند تا تمام شود.

کفیل وزارت اقتصاد ملی - بنده از این حسن ظنی

که آقای نماینده محترم نسبت بدولت اظهار میفرماید فوق العاده متشکرم اما با پیشنهادشان موافق نیستم. بهتر اینست که از انتخاب اطاق تجارت بطوریکه فرمودید هر دو جنبه رعایت شود یعنی تجار معرفی بکنند دولت هم معین و انتخاب کند. تصدیق میفرمائید این رأی اولی که داده شده معینش معرفی است. معرفی این است که دولت می گوید سه برابر عده لازم از برای اطاق تجارت بمن معرفی کنید از تجاریکه نزد شما بیشتر استحقاق دارند برای این کار و من از میان اشخاصیکه شما معرفی کردید انتخاب میکنم این حاصل کلام است. حالا اینطور می فرمایند بنده يك روزی شاید باید که تصدیق کنم که مطلقاً انتخاب را باید به تجار وا گذاشت و همانطور که آقای فیروز آبادی فرمودند که مستقیم باشد و دولت هیچ در انتخاب آنها دخالت نکند اما امروز این طور اقتضا دارد که (گمان میکنم آقایان هم تصدیق دارند) دولت هم شرکتنی داشته باشد در اینجا برای اینکه چون می بینم که توقع دارند که دولت هم تجارت بکند اگر هم فرضاً تجارت نکند ولی مداخله بکند تشریک مساعی بکند عرض کردم اگر نمیخواستند این مداخله را دولت هم مداخله در امر انتخابات نمی کرد حالا مقتضیات و این چیزهایی که میداند ایجاد کرده است که دولت هم در انتخابات اطاق تجارت مداخله داشته باشد و مداخله غیر از این و بهتر از این نمی شود که بگویم تجار معرفی کنند يك عده را و دولت هم انتخاب کند اما عرض کردم سابق بر این که وقتی بنا شد این اصل را قبول کردیم که منتخب درجه دو باشد دیگر محدود کردنش معنی ندارد. بفرمائید مثل این است که بنده بروم به آقای دکتر بگویم که من سه نفر دکتر لازم دارم برای معالجه که با او مشورت کنم در باب مریض خودم و باو میگویم ده نفر را شما معرفی کنید ولی من اول و دوم و سومش را انتخاب میکنم این ممکن است ولی نمی شود گفت که اگر معرفی میکنید حکماً باید فلان و فلان را معین کنید. اگر از او می پرسید دیگر حکماً این کار را باید بکنید چه چیز است اگر برای او است که رأی او باید باشد. سه برابر

عده لازم از تجار معرفی کنند ولی دولت فلان و فلان انتخاب کند این دیگر معنی ندارد و انتخاب نیست.

رئیس - آقای ونوق

ونوق - فرمایشات آقای وزیر بنده را متقاعد نکرد زیرا اصل انتخابات در آینده واقع برای چیست. فلسفه اش این است که دولت میخواهد با تجار در امور اقتصادی مملکت مشورت کند و راهش هم این است که انتخاب میکنند بکمره از تجار را و منتخبین تجار با دولت تشریک مساعی بکنند. اگر تجار معرفی کنند آنطوریکه فرمودید و يك عده را بین آنها انتخاب میکنند این يك حرفی است و ممکن است مادراً يك جورى بشویند که معرفی میکند تجار و دولت از بین آنها دوازده نفر انتخاب میکند اما انتخاب میکنند و معرفی میکنند یعنی چه؟ یعنی آن اشخاصی که طرف توجه تجارند آنها انتخاب میشوند و دولت هم از بین آن اشخاص که طرف اعتماد تجارند آن عده را انتخاب میکند اگر چنانچه آن اشخاص که طرف اعتماد دولت هستند دو رأی داشتند. سه رأی داشتند چطور آن نظریه که دولت در مشورت با تجار از این قانون در نظر دارد اجرا میشود؟ پس در این صورت آن ماده را که در کمیسیون اصلاح کردند هم فطور باید باشد چون در قانون بلدی هم همین قضیه بود و وقتی که آمد در کمیسیون ما همین اعتراض را کردیم و گفتیم منتخبین مردم يك اشخاصی هستند حقیقتاً که بیشتر رأی داشته باشند و علت ندارد که اشخاصی که پنج رأی و دو هزار رأی پنجاه رأی صد رأی داشته باشند به هزار رأی و دو هزار رأی ترجیح بدهید این بود که راه حلی پیدا کردیم و سه عشر لاقول آن اشخاصی را که دولت انتخاب میکند دارای اکثریت باشند در این جا هم همان ماده را که کمیسیون پیشنهاد کرده است ملاحظه بفرمائید که اصل آن فلسفه باقی باشد.

کفیل وزارت اقتصاد ملی - اگر توجه فرموده بودید تصدیق میکردید که عراض بنده قانع کننده بود انتخاب

يك درجه يك فلسفه دارد انتخاب دو درجه هم يك فلسفه دارد اگر انتخاب دو درجه را شما صحیح ندانید بحتی نیست ذوق شما نظر شما این است که انتخاب يك درجه باشد ولی وقتی که انتخاب دو درجه را قبول کردید اما آنوقت اینطور بفرمائید با فلسفه امر درست در نمی آید اینجا معرفی است آقا تجار معرفی میکنند چطور معرفی میکنند هو بزنند چار بزنند هر طور هست انتخاب میکنند يك عده را و این عده را که تجار انتخاب کرده اند معرفی آنها است به دولت و دولت از عده که تجار انتخاب کرده اند و این جا دخالت دولت آنقدر محدود میشود که از آن کسانی که تجار دربارۀ آنها هیچ رای نداده اند دولت از بین آنها هیچ انتخاب نمیکند فقط کسانی که تجار دربارۀ آنها رای داده باشند از آنها انتخاب میکنند پس با این ترتیب چطور میشود که فقط دولت مأمور انتخاب باشد ؟

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

رئیس - پیشنهادات قرائت میشود :

پیشنهاد آقای فیروز آبادی

بنده پیشنهاد میکنم که در ماده شش قید شود که اشخاصی که دولت معین مینماید باید کمتر از نصف آراء را دارا نباشد

رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - بنده اولاً عقیده ام این بود که دولت در هیچ انتخابی نباید مداخله کند و هر انتخابی را که دولت مداخله کند بضرر ملت و دولت و مملکت تمام میشود این عقیده خود من بود در اینجا هم عقیده ام این است که انتخابات بکدرجه باشد حالا فرمودید خیر دو درجه باشد و دولت هم خودش باید مداخله کند حق انتخاب هم داشته باشد بنده عرض میکنم در تمام امور باید دولت مداخله کند ولی در بعضی جاها از بعضی حیثیات نباید مداخله کند در این جا هم نظر بنده این است که هر کسی که انتخاب شد همان انتخاب شود ولی حالا که

مخبر - همانطور که در شور اول هم اظهار شد نظر دولت و کیسیون همان است که فرمودید وقتی گفتیم تصمیم تصمیم رأی هم هست حالا اگر تصور میفرمائید که کافی نیست پیشنهاد بفرمائید بنده هم قبول میکنم .

رئیس - آقای فیروز آبادی .

فیروز آبادی - بنده مخالفم با اینکه وزیر حق رأی داشته باشد ، دولت حق رأی داشته باشد پس دیگر چه اطاق تجارتنی است پس هر چه هست با خود دولت است انتخاباتی که با خود دولت است رأیش با خود دولت است پس برای تجار چه باقی ماند ؟ هیچ چیز دیگر لازم نیست که يك اطاق تجارتنی باشد که اسباب خرج و اینها باشد بهتر این است که خود دولت بکده را انتخاب کند و در آنجا بنشینند و يك مذاکرانی بکنند .

رئیس - پیشنهادات قرائت میشود :

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم در ماده هفتم اضافه شود بعد از تجارت (و رأی) .

رئیس آقای آقا سید یعقوب .

آقا سید یعقوب - این است آقای مخبر توجه بفرمائید حق حضور در جلسات و شرکت در تصمیمات و مذاکرات اطاقهای تجارت و رأی را دارد اگر میخواهید جای دیگر باشد مختارید جای اصلاحش این است که همین جا باشد که بنده پیشنهاد کردم .

رئیس - آقای فهیمی .

فهیمی - بنده خواستم از آقای آقا سید یعقوب سؤال کنم که شرکت در تصمیمات یعنی چه ؟ تصمیم یعنی رأی دادن یعنی اظهار عقیده کردن و بالاخره شرکت در آن بمعنی رأی دادن است .

آقا سید یعقوب - حق نداشتید در پیشنهاد بنده جواب بدهید . عضو کیسیون نبودید . بنده اخطار دارم

رئیس - آقای مخبر ؟

مخبر عرض کنم همینطور که عرض شد تصمیمات مقصود از رأی هم هست حالا ممکن است این پیشنهاد رأی هم

وزیر اقتصاد ممکن بود که بگویند وزیر اقتصاد از چشم و ابروی فلان تاجر خوش نیامده و او را انتخاب نکرد اینطور که نیست ده نفر اعضای دولت هستند و تصور بفرمائید که بنده هم با فلان آدم غرض دارم ولی باید يك چیزی هم بگویم که آن کسی که سه رأی دارد به آن کسی که چهار صد تا رأی دارد ترجیح بدهند پس اگر يك چنین شخصی معین شد يك دلیلی دارد و بالاخره عرض کردم مسئله این است که در انتخاب هیچکس مداخله نمیکند آقا لفظ را که نباید اهمیت داد بنده توضیح دادم این انتخاب معرفی است آقا ما میخواهیم تجار يك عده از تجار را معرفی کنند که آنها اولی و احقند در این که عضو اطاق تجارت باشند حالا از میان آنها کسی که معرفی کرده اند يك حقی به دولت میدهد که يك ترجیحی بدهد و يك کسی را که احق میدانند ترجیح بدهد این فلسفه مطلب است .

رئیس - رأی میکنیم به پیشنهاد آقای فیروز آبادی آقابانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند .

(دو نفر قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد . ماده هفتم قرائت میشود : ماده ۷ - وزیر اقتصاد ملی یا نماینده او حق حضور در جلسات و شرکت در مذاکرات و تصمیمات اطاقهای تجارت را دارد در هر جلسه که وزیر حضور داشته باشد ریاست افتخاری را دارا خواهد بود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - اینجا آقای وزیر هم توجه داشتند و بنده هم پیشنهاد کردم اگر نظر تان این است که وزیر یا نماینده وزیر حق رأی داشته باشد این را بنویسید اینجا اگر بخواهند در اطاق تجارت وزیر یا نماینده او حق رأی داشته باشد باید در اینجا اشاره شود بواسطه این که در نظامنامه هم هست تصمیم شامل رأی میشود حالا اگر خود آقای مخبر هم قبول دارند ممکن است خود شان بنویسند که حق رأی هم دارند .

قبول شود ولی مقصود از تصمیحات همان رأی داجین است و لزومی ندارد و تصمیحات کافی است.

آقا سید یعقوب - اینطور نیست آقا.

رئیس - رأی میگیریم ...

آقا سید یعقوب - بنده استرداد میکنم خود تان میذائید فردا در مقام عمل معلوم میشود.

کارروئی - چه میشود؟ خوب رأی میدهند.

رئیس - رأی میگیریم به ماده هفتم موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده هفتم قرائت میشود.

ماده ۸ - هر اطاق تجارت میتواند باند از مالزوم مستخدمین موظف از منشی و غیره داشته باشد مستخدمین مزبور ممکن است بر حسب تقاضای اطاق تجارت با موافقت نظر وزارت اقتصاد ملی از بین مستخدمین دولت در صورت موافقت نظر وزارتخانه های مربوطه آنها انتخاب شوند

رئیس - مخالفی ندارد؟ رأی میگیریم به ماده هشتم موافقین قیام فرمایند.

(عده زیادی برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده نهم قرائت میشود:

در حق انتخاب عضویت

ماده ۹ - تجار و شرکتهای و مؤسسات تجارتهای که حائز شرایط ذیل باشند میتوانند در انتخابات اعضاء اطاق تجارت شرکت نمایند

الف - اسم آنها در دفتر مالیات بر شرکتهای و تجارت حوزه انتخابیه ثبت باشد.

ب - محکوم بارتکاب جنحه و جنایت نباشند

ج - متوقف و ورشکست به تصریح نباشند و با اگر سابقاً ورشکست شده اند مطابق قانون اعاده اعتبار نموده باشند

د - تحت قید و محبوس نباشند

ه - در حوزه اطاق تجارت مقیم باشند.

نبره - هر شرکتهای دارای يك رأی است که از طرف نماینده رسمی آن شرکت در حوزه انتخابیه

رئیس - ماده دهم قرائت میشود:

ماده ۱۰ - کسانی میتوانند عضویت اطاقهای تجارت انتخاب و تعیین شوند که دارای شرایط ذیل باشند:

الف - سن کمتر از سی سال نباشد

ب - تبعه ایران باشد

ج - در حوزه اطاق تجارت اقامت داشته باشد

د - اسم آنها در دفتر مذکور در ماده ۱۳ ثبت باشد

ه - محکوم به جنحه و جنایت نباشند

و - ورشکست نباشند یا اگر هم سابقاً ورشکست شده اند مطابق قانون اعاده اعتبار کرده باشند.

ز - مدت پنجمسال بنام خود تجارت کرده در موقع انتخاب نیز مشغول باشند.

ح - دارای جواز تجارت باشد.

نبره - نماینده رسمی هر تجارتخانه مشمول قید بنام خود نبوده و حق دارد انتخاب شود.

رئیس - آقای کارروئی

کارروئی - عرضی ندارم.

رئیس - آقای یاسانی.

یاسانی - بنده مخالفی ندارم فقط عقیده ام این است که يك مرتبه دیگر تذکر بدهم که تجاری

که عضو اطاق تجارت میشوند لا اقل سواد فارسی داشته باشند برای اینکه بسیاری از تجار ما با بیسوادی

عادت کرده اند بی سواد هم هست تجارت هم میکنند، اطلاعات محدودی هم از وضع تجارت داخلی دارد بنده نمیدانم که

دولت چه استفاده از وجود تجار بی سواد میکند و این قید و این پیشنهاد بنده اینقدر تأثیر دارد که نسبت به

بجهای خودشان سعی کنند که بیشتر و بهتر تربیت بشوند که بچه شان بیسواد نباشد بالاخره این اثر را دارد که

رفتی دیدند آنها را در اطاق تجارت راه نمیدهند اقسالا مراقب باشند که بچه شان تاجر زاده بی سواد بار نیاید

این پیشنهاد را بنده کردم از این لحاظ

مخبر - تصور نمیرود که تاجری باشد که دارای این شرایط باشد و سواد نداشته باشد حالا که به نظر آقایان میرسد باشد ممکن است پیشنهاد بفرمائید بنده هم قبول میکنم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده برخلاف آقای یاسانی عرضی ندارم ولی بنده اینجا همانطوریکه آقای وزیر امور خارجه و کفیل

وزارت اقتصاد اظهار کردند این يك مسئله است که نمی خواهد درس بدهد دیپلم نشان بدهد اینجا دولت

میخواهد يك عده که دارای تجربه در عمل باشند بیاورد (نه برای درس خواندن) يك اشخاصیکه دارای

تجربه هستند در اقتصادیات تجربه دارند در مسائل سیاسی آنها بیایند و با دولت اشتراک مساعی کنند. سن

اینها باید از سی سال بالاتر باشد بنده عقیده ام این است که سن او باید از چهل به بالا نوشته شود وقتی

سن از چهل به بالا شد این شخص کار دیده است و می فهمد و اینکه شما شرط میکنید مسئله سواد را این

برای این است که تجار بعد از این تشویق بشوند که اولادهايشان باسواد بشوند. این يك تکلیفی است بر

دولت که معارف و تحصیل را زیاد کند و ادبیات را توسعه بدهد تکلیف دولت است که وادارد و اجباری

کند، ربطی به آن ندارد پس شما نروید که چون من طرفدار معارف هستم این جا هم نمک معارف پروریم!

داخل میکنم و اینجا هم قید میکنم که سواد داشته باشد لازم نیست در اینجا بگنجانید شما ملاحظه بکنید در هر

قانونی آن چیزیکه به نفع دولت است نمیخواهد آدمی باشد که دیپلمه از مدرسه سن سیر باشد این چیزها را

نمیخواهیم میخواهیم يك کسانی باشند که با تجربه باشند در کار و سواد هم اهدا نداشته باشند از چهل سال

به بالا باشند که با تجربه باشند که دولت بتواند با آنها کار بکند این نظر من است.

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده نسبت به این ماده در دو مورد نظر دارم یکی راجع به سن است یکی راجع به مدت پنجمسال که تجارت داشته باشد نظر بنده و آقای آقا سید یعقوب

کفیل وزارت اقتصاد ملی - اساس نظریات آقای شریعت زاده صحیح است این مطلب که نه تجربه تنها کافی است و نه علم تنها این خیلی صحیح است هم خوب است آدم علم داشته باشد و هم تجربه اما بنده تصور میکنم این تربیتی که ما پیشنهاد کرده ایم و ما این جا مقرر داشته ایم و مراعات کرده ایم یک حد وسطی است نه درجه افراط است و نه حد تفریط است بیست و پنجساله که میفرمائید این را میفرمائید که علم تحصیل کرده است یا عمل (کازرونی - علم) بیست و پنجساله درست است علم تحصیل کرده است اما عمل نکرده بنا بر این تصدیق میفرمائید که این کافی نیست پس بهتر این است که همین سی سال ۲۰ تصدیق میفرمائید سی سال هم که پیر نیست آدم سی ساله نازده اول عمرش است آدم سی ساله نازده عقل و رشد پیدا کرده است که بعدها بدرد بخورد و تصور میکنم اگر تصدیق میفرمائید که همینطور که پیشنهاد شده است بماند بهتر است و ضرری ندارد. اما در باب سواد که اینجا مذاکره شد بنده تعجب میکنم که آدمی باشد که تاجر حساسی باشد و سواد نداشته باشد آقایان شاید بهتر میدانند اگر هست تاجری باین ترتیب که بی سواد باشد بنده مانعی نمی بینم از این که قید سواد هم بشود.

رئیس - آقای کازرونی.

کازرونی - بنده می بینم که کم کم مسئله از موضوع خودش دارد خارج می شود و روی یک عواطف و احساساتی دارد میچرخد کم کم اگر یکقدری بیشتر حرف بزنیم جوان شانزده هفده ساله را بایستی برای اطاق تجارت انتخاب کنیم بشرط اینکه دیپلم هم داشته باشد. عرض کنم که تجارت فقط و فقط چیزی که درش تأثیر دارد تجربه و طی وقت است عام هم از روی همان تجربه حاصل شده است که تدوین شده است ما داریم یک شخصی را که اعمی است و نابینا است و اولین تاجر ایران است و تجارتی که او دارد و اداره میکند طوری است که کسانی که میخواهند تجارت کنند میروند در حجره آن شخص یک مدنی مستخدم می شوند و از نظریات او استفاده میکنند برای تجارت بنده تصور نمیکنم که در هیچ جای دنیا نظریاتی

تقریباً در طرف و دو نقطه متضاد است. ایشان معتقدند که هر کس زیاد تر از عمرش رفته است اطلاعاتش و بالاخره تجارتنش مفید است در نتیجه عمل بنده معتقد هستم مادامی که در دنیای فعلی اشخاص يك اطلاعات و معلوماتی نداشته باشند تجربه تنها چندان محل اعماد نیست بنا بر این بنده معتقدم که تنها سن مدخلیت ندارد ممکن است يك تاجری پسرش را بفرستد و عالیترین تحصیلات را هم بکند و در سن بیست و يك سالگی تمام کند سه سال چهار سال هم متصدی تجارت باشد در این چهار سال به ضمیمه آن اطلاعاتی پیدا کرده است ممکن است افکار از آن کسی که هیچ اطلاعات اساسی ندارد و چهار سال هم از سنش تجاوز کرده است بهتر باشد بنده مقصودم این است که در موافقت و مخالفت سعی کنید که سواد شرط باشد بلاوه خود آقای وزیر اقتصاد ملی هم تصدیق کردند که ممکن است در انتخاب درجه دو يك مصلحت هائی مقتضی باشد که دولت یکی را قوی و دیگری را اثبات کند چه طور این مطلب را در نظر می آورند که ممکن است تاجر سی ساله در آنموقعیکه دولت مطالعه می کند در این انتخابات این صفات درش باشد و قطع حاصل باشد که از او استفاده هائی هم می شود کرد بنا بر این هیچ دلیلی ندارد که از طرفی برای آن احتمالات اثبات بکنیم يك چیزی را که در صورت نداشتن سواد اصل آنست که قابل استفاده نیست و لوانکه ۲۵ سال داشته باشد و در کار باشد این است که بنده با این توضیحات مخالفم. یکی دیگر مسئله پنج سال است که بنده بهیچوجه معتقد نیستم با اختیاریکه دولت دارد اینهم ضرورت ندارد ممکن است که يك آدم خیلی مطلعی در کار و در امور تجارت و اقتصاد باشد که سه سال اشتغال به تجارت داشته باشد در این صورت هیچ دلیلی نیست که از پنجسال تجاوز کرده باشد بنده معتقد هستم که همانجوری که دولت دخالت دارد در انتخاب از آن اختیار و این چیزی که عرض کردم استفاده کند نه این که يك طوری بکند که خودش هم تواند از نظر خودش در موقع استفاده کند.

پیشنهاد آقای یاسائی

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی. بنده پیشنهاد میکنم در ماده دهم فقره نهم علاوه شود:

ط - لا اقل سواد فارسی داشته باشد.

رئیس - آقای یاسائی.

یاسائی - بنده دیگر توضیح مفصلي ندارم و معتقدم اشخاصی که عضویت اطاق تجارت را خواهند داشت سواد فارسی داشته باشند چه بسیار اشخاصی هستند در ولایات که سواد ندارند و مشغول کسب و تجارت هم هستند و عادت هم کرده اند و میگویند چرا بچهامان را تربیت نکنیم. این طرز فکر اساساً برای مملکت مضر است باید این فکر را از مغزها بیرون آورد و لوتوی مغز آقای کازرونی باشد این فکر غلط است و نباید باشد و هیچکس هم بمن نمیخندد عرض میشود عقیده بنده این است که حتماً باید قید شود که سواد فارسی باید داشته باشد. مقایسه نو و کهنه را بنده این جور تابلویی را میگذارم جاوی آقای کازرونی آن دکان عطاری قدیمی کدانی را بنده جاوی آقای کازرونی میگذارم آن خا کشی و اسطوخودوس و اینها را در نظر بیاورند و يك دوخانه مهم این شهر را هم در نظر بیاورند و مقایسه کنند آنوقت نو و کهنه را میتوانید فرق بدهید.

رئیس - نظر آقای مخبر؟

مخبر - این عقیده صحیح است و همانطور که عرض کردم نظرمان این بود که سواد داشته باشد و حالا این جمله را بعد از (ح) اضافه میفرمائید که سواد خواندن و نوشتن را داشته باشد.

یک نفر از نمایندگان - سواد کامل.

دکتر عظیمی - کافی. نه کامل.

رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب قرائت میشود

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم در ماده دهم جزء اول نوشته شود سن کمتر از چهل نباشد.

رئیس - میفرمائید

آقا سید یعقوب - اینجا نظر همانطوریکه آقای وزیر محترم فرمودند نظر در اینجا عمل است تجربه کردن

که فعلاً در میان بعضی از ماها حکم فرما است وجود داشته باشد که عقیده داشته باشیم که بچه که از مدرسه بیرون آمد بایستی متصدی امر باشد رئیس الوزرا بشود وزیر بشود. تاجر بشود بالاخره دایره مدار زندگانی اجتماعی باشد (احتشام زاده - برای همین مدرسه میروند در هر صورت بعضی از آقایان هم دیدیم اظهاراتی فرمودند بطور تعجب که دولت چه استفاده از وجود این تاجر میخواهد بکند و باید در خصوص تجارت هم ما باید از این تجاریکه بوی تجدد از شان نمی آید صرف نظر بکنیم (صحیح است) و بعضی تاجر که از بعضی از مدارس بیرون آمده اند از وجودشان استفاده کنیم. آخر این نظریات را یکقدری اگر دقت کنید و اگر از روی عقیده است که برای مملکت مضر است اگر از روی عقیده نیست که اینجا مورد ندارد (با حراحت)

اظهار عاطفه و اظهار نظریات شخصی کردن دولت میخواهد از تجارب مردم از اطلاعات مردم از عملیات مردم يك اطلاعاتی حاصل کند و در نتیجه این اطلاعات يك عملیاتی را مرتکب بشود در هر صورت بنده همان عقیده را دارم که آقای آقا سید یعقوب دارند که جوان در سن ۲۵ سالگی باید برود جریان تجارت را بفهمد که از چه قرار است و در واقع این مدرسه عملیش است و در مدت پنجسال در این مدرسه تکمیل نمی شود و وقتی تکمیل می شود که خودش متصدی امر باشد و اقلاً بایستی سی و پنجساله باشد سی ساله هم کم است البته دولت با آن اختیاراتی که دارد آدم سی ساله را بر يك آدم پنجاهساله که بیست سال تمام تجربه کرده ترجیح نخواهد داد لکن بنده لازم دانستم که در این باب يك توضیحاتی بدهم و استدعا میکنم که تکرار نکنید این نظریات را که بعضی مردم دقیق يك مردمی که در خارج ما را نگاه میکنند شاید مورد تنقید شان واقع شویم. یکی (از نمایندگان) - اینطور که بکنیم مورد تنقید میشویم (بعضی از نمایندگان) - کافی است مذاکرات.

کازرونی - همانهایی که اهل عملند آنها محترمند

رئیس - پیشنهادات قرائت میشود: آقای کازرونی شما مجال داشتید و ایستاده و تا آخرین حرفتان راز دهید.

و دارا بودن يك قدری متانت است نه تند شدن آقای باسائی که یک دفعه آقای کازرونى بنده را که چندکالمات داخل است در اینکه ارنجیاج را زیر و زبر کردیم و ارنجیاج را از بین بردیم در انقلاب بودیم ما را در نیب ارنجیاجی حساب کردند و خودشان را در نیب تجدد بالاخره کار نداریم تاریخ نشان میدهد و کاملاً شهادت میدهد که بنده و آقای کازرونى متجددیم ما انقلاب کننده هستیم ما میخواهیم که مملکت رو بترقی برود با کسانی که بفرامایشات جنابمالی صحیح است صحیح است میگویند (احتشام زاده - اینطور نیست) آقای احتشام زاده شما که با بنده بودید در مجلس در غیر مجلس بودید دیگر شما نباید بگوئید کسان دیگر بگویند اهمیتی ندارد چطور شد شما تند رفتید و بنده ماندم کلاً هم که سر گذاشتم (خنده نمایندگان) اما آمدیم سر این مسئله که آقای وزیر فرمودند که ما میخواهیم يك هیئتی تشکیل بدهیم که از این هیئت برای اقتصادیات مملکت استفاده کنیم بنده عقیده ام این است که چهل سال بهتر است چرا برای اینکه در سن جوانی و در سن ۳۰ سالگی این نتیجه را که دولت میخواهد از آن بگیرد نمیگیرد اما مسئله سواد ما آمدیم و انتخاب را دو درجه قرار دادیم و در دست دولت قرار دادیم يك آدم بیسوادى که انتخاب شد انتخاب که دو درجگی است و در دست دولت است مسلماً دولت آن صاحب سواد را انتخاب میکند و اینکه بنده عرض کردم که در سن جوانی آن متانت را در کار و دقت وجدیت را ندارد و فرمایشاتی که آقای شریعت زاده فرمودند بنده غرضم این بود که آقا موضوع در اینجا موضوع تجربه است این کاری است که در نتیجه عمل حاصل میشود و تا عمل نکند تجارت يك چیزی است که تجربه حاصل نمیکند و تا تجربه حاصل نکنند نمیشود طرف مشورت واقع شود. از این نقطه نظر بنده پیشنهاد کردم چهل سال باشد که هم تجربه کرده باشد و هم عمل از این نظر بود که بنده این پیشنهاد را کردم حالا هم قبول نمیفرمائید مختارید.

کفیل وزارت اقتصاد ملی - بنده همیشه معتقد بآن کلام بزرگ هستم که خیر الامور اوسطها بهمین جهت هم بود که عرض کردم از افراط و تفریط باید احتراز کرد باین دلیل ما سی سال را در نظر گرفتیم که يك حد متوسطی است که جامع نظر هر دو طرف است. مسئله سن هم بعقیده بنده اینجا نتیجه ارنجیاج و غیر ارنجیاج نیست خوب يك کسی عقیده اش این است که سن کمتر بهتر است يك کسی عقیده اش این است که سن بیشتر باشد بهتر میتواند کار کند يك نکته را هم میخواهم عرض کنم که رفع نگرانی آقایان را میکنند و آن این است که تصور فرمائید که يك آدم سی ساله که انتخاب میشود خوب این آدم سی ساله که بی جهت انتخاب نمیشود خیل سی ساله ها هستند که انتخاب نمیشوند پس اگر يك سی ساله برای عضویت اطاق تجارت انتخاب شد معلوم میشود که در امر تجارت و در معاملاتش با مردم طوری رفتار کرده است که خوب شناخته شده و او را خوب میشناسد که انتخابش کرده اند و الا هر آدم سی ساله را که نمی آیند انتخاب کنند پس گمان میکنم بهتر این است که همین سی ساله باشد

رئیس - تصویب شد. ماده بازده قرائت میشود ماده ۱۱ - تجارت متوقف در مدت توقف از حق عضویت اطاقهای تجارت محروم میباشند.

رئیس - مخالفی نیست موافقین با ماده بازده قیام فرمایند (اغلب بر خاستند) تصویب شد.

[۶ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - پیشنهاد ختم جلسه شده است (صحیح است) اگر اجازه بدهید جلسه آینده یکشنبه ۶ مهر ماه سه ساعت قبل از ظهر دستور بقیه دستور امروز.

(مجلس بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

برقراری ده تومان شهریه در باره ورثه مرحوم مودت

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است ماهی ده تومان از ابتدای سال ۱۳۰۹ در حق یکنفر عیال و سه نفر اولاد: قدسیه خانم عیال - عطاء الله خان ولد - هوشنگ خان ولد - سیروس خان ولد مرحوم عیضا عنایت الله خان مودت بالسویه با رعایت ماده ۴۹ قانون استخدام کشوری از محل اعتبار شهریه و مستمریات بپردازد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سوم مهر ماه یکهزار سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر